

Î N C H E I E R E

10 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Judecătorii:

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Carmanschi Vitalie în interesele societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” împotriva Olenei Slyvka cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată și la acțiunea reconvențională depusă de avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka împotriva societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cu privire la încasarea contravalorii produselor necorespunzătoare, penalității și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, prin care s-a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Hîncești din 09 septembrie 2015 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere parțială a cererii de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și a acțiunii reconvenționale depuse Olena Slyvka

c o n s t a t ă :

Prin mandatul din 23 octombrie 2014 avocatul Carmanschi Vitalie a fost împuternicit de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” să-i acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cerere de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 14).

La 02 decembrie 2014 avocatul Carmanschi Vitalie a depus în interesele societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cerere de chemare în judecată împotriva Olenei Slyvka cu privire la încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Carmanschi Vitalie a indicat că la 24 iunie 2014 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a încheiat cu Olena Slyvka contractul nr. 122 de executare a lucrărilor.

Prin punctul 1.1. din contract societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” s-a obligat să proiecteze, asambleze și să livreze pârâtului produse de tâmplărie - 1 ușă și 3 ferestre PVC.

Valoarea totală a contractului este 12 290 lei, fiind convenită achitarea în proporție de 50% din sumă la semnarea contractului și 50 % în ziua finisării lucrărilor de tâmplărie conform pct. 2.3 și 2.5 din contract.

La 22 iulie 2014 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a onorat obligațiile asumate, însă Olena Slyvka nu a achitat restanța de 6 470 lei.

La 23 iulie 2014 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a expediat Olenei Slyvka somație prin care a solicitat achitarea datoriei de 6 470 lei, însă până în prezent nu a primit niciun răspuns.

Penalitatea în mărime de 2 % pentru fiecare zi de întârziere din suma restantă de 6 470 lei de la data punerii în întârziere la 23 iulie 2014 până la depunerea cererii de chemare în judecată este în mărime de 16 045,6 lei.

Cere avocatul Carmanschi Vitalie încasarea de la Olena Slyvka în beneficiul societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a datoriei în mărime de 6 470 lei, penalității în mărime de 16 045,6 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-3).

Prin mandatul din 23 februarie 2015 avocatul Staruș Denis a fost împuternicit de Olena Slyvka să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a depune acțiune reconvențională, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d. 30).

La 26 februarie 2015 avocatul Staruș Denis a depus în interesele Olenei Slyvka acțiune reconvențională împotriva societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cu privire la încasarea contravalorii produselor necorespunzătoare, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale avocatul Staruș Denis a indicat că valoarea totală a comenzii a fost calculată în baza actului-cererii anexate la contract și a fost stabilită la suma de 12 930 lei.

Olena Slyvka a achitat în avans suma de 6 450 lei în ziua încheierii contractului.

Conform pct. 3.3 din contract societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a stabilit termenul de garanție de 5 ani pentru produsele livrate.

Prin punctul 1.3 din contract termenul de instalare a produselor a fost stabilit la 24 iunie 2014.

Produsele au fost instalate la 22 iulie 2014 cu întârziere de 28 zile.

Olena Slyvka este în drept să pretindă societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” încasarea penalității în mărime de 36 176 lei, având în vedere calculul de 12 920 lei * 10 % * 28 zile.

În actul semnat la data instalării geamurilor Olena Slyvka a comunicat că produsele nu au fost instalate în termenul convenit și nu a fost respectat GOST.

Având în vedere că geamurile și ușile aveau defecte, Olena Slyvka a expediat societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” pretenție prin care a solicitat restituirea avansului, penalității.

Prin răspunsul din 02 februarie 2015 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a refuzat pretențiile Olenei Slyvka.

Pentru refuzul societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” de remediere a produselor necorespunzătoare, Olena Slyvka este în drept să solicite încasarea penalității în mărime de 14 858 lei, având în vedere calculul 12 920 lei * 5% * 23 zile.

Cere avocatul Staruș Denis încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul Olenei Slyvka a contravalorii produselor necorespunzătoare în mărime de 6 450 lei, penalității în mărime de 14 858 lei conform art. 32 alin. (1) alin. Legea privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003, penalității în mărime de 36 176 lei conform art. 32 alin. (2) alin.

Legea privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003 și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 31-33).

Prin hotărârea Judecătorei Hîncești din 09 septembrie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” ca fiind neîntemeiată.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Olena Slyvka.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul Olenei Slyvka suma de 6 450 lei cu titlu de contravaloare a produselor defectuoase și suma de 9 675 lei cu titlu de penalitate.

În rest pretențiile Olenei Slyvka au fost respins ca fiind neîntemeiate.

S-a încasat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 483,75 lei (f.d. 75, 89-84).

La 25 septembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Hîncești din 09 septembrie 2015, iar la 10 februarie 2016 avocatul Carmanschi Vitalie a depus apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 78, 98-201).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 12 aprilie 2016 a admis apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”.

A casat hotărârea Judecătorei Hîncești din 09 septembrie 2015 și a emis o nouă hotărâre prin care:

A admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”.

A încasat de Olena Slyvka în beneficiul societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” datoria restantă în mărime de 6 470 lei, penalitatea redusă în sumă de 6 000 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și cererii de apel în mărime de 1 042,2 lei, iar în total suma de 13 512 lei.

A admis acțiunea reconvențională depusă de Olena Slyvka.

A încasat de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul Olenei Slyvka penalitatea pentru încălcarea termenelor stabilite ale contractului conform art. 21 Legea privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003 în mărime de 5 168 lei.

A încasat de la societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 270 lei.

A dispus ca cheltuielile de asistență juridică să fie lăsate pe seama ambelor părți.

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că conform pct. 1.3 din contract, termenul de instalare a produsului a fost stabilit de ambele părți la 24 iunie 2014, iar în punctul 1.2. din contract este indicat că termenul de producere este de 10 zile de la plata avansului, însă de fapt părțile au convenit ca lucrările să fie executate până la 18 iulie 2014.

Montarea lucrărilor de tâmplărie a fost executată la 22 iulie 2014 și a fost încălcat termenul de executare a lucrărilor cu 4 zile.

La momentul recepționării Olena Slyvka a obiectat față de calitatea lucrărilor, însă a semnat actul de recepție, prin care a confirmat că nu are pretenții în privința executării depline a contractului și a indicat că refuză să achite diferența de cost în legătură cu întârzierea instalării, fără a indica deficiențele executării lucrărilor.

Penalitatea solicitată de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” în mărime de 16 045 lei este exagerată, iar penalitatea în mărime de 6 000 lei ar

reprezenta o sumă echitabilă și ar avea caracter penalizator pentru încălcarea clauzelor contractuale.

Olena Slyvka are dreptul să pretindă la încasarea penalității în mărime de 10 % din prețul serviciului de 12 920 lei pentru 4 zile de întârziere.

Olena Slyvka nu poate solicita încasarea sumei pentru produse necorespunzătoare în condițiile în care nu a prezentat probe că acestea prezintă deficiențe.

La 07 iunie 2016 avocatul Staruș Denis a declarat în interesele Olenei Slyvka recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii primei instanțe și încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1 300 lei.

În motivarea cererii de recurs avocatul Staruș Denis a invocat că Olena Slyvka în actul de primire-predare din 22 iulie 2014 și reclamația din 21 ianuarie 2015 a invocat despre prezența defectelor la lucrările executate.

Conform hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție, remedierea gratuită a deficiențelor apărute la produs, serviciu, înlocuirea gratuită sau restituirea contravalorii produsului, serviciului necorespunzător se face necondiționat de către vânzător, prestator într-un termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data intentării reclamației.

Conform Regulilor de înlocuire a produselor nealimentare și a termenelor de garanție, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1465 din 08 decembrie 2003, vânzătorul prezintă consumatorului refuzul de a satisface pretențiile acestuia în formă scrisă, anexând copia rezultatelor expertizei.

Instanța de apel eronat a respins pretenția cu privire la încasarea contravalorii produselor necorespunzătoare pe motiv că Olena Slyvka nu a indicat defectele concrete ale produselor livrate, deoarece aceasta nu este specialist în domeniul geamurilor PVC.

Curtea de Apel Chișinău eronat a stabilit că termenul de executare a lucrărilor a fost convenit la 18 iulie 2014 și lucrările au fost executate cu întârziere de 4 zile.

La 25 iulie 2016 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea încasării în beneficiul Olenei Slyvka a penalității în mărime de 5 168 lei.

În motivarea cererii de recurs societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a indicat că în cererea de apel a solicitat respingerea acțiunii reconvenționale depuse de Olena Slyvka cu privire la încasarea penalității ca fiind tardive.

De la 22 iulie 2014 până la depunerea acțiunii reconvenționale la 12 februarie 2015 s-a scurs o perioadă mai mare de 6 luni.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka în cererile de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate sunt inadmisibile din următoarele motive.

Privitor la recursul declarat de avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka în cererea de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Privitor la recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 12 aprilie 2016.

La 28 aprilie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și avocatului Carmanschi Vitalie copia deciziei din 12 aprilie 2016 (f.d. 124).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și avocatul Carmanschi Vitalie.

Însă, la 13 mai 2016 avocatul Carmanschi Vitalie a depus la Judecătoria Hîncești în interesele societății cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” cerere de eliberare a titlului executoriu (f.d. 126).

Astfel, se consideră că la data depunerii cererii de eliberare a titlului executoriu la 13 mai 2016 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și avocatul Carmanschi Vitalie cunoșteau despre decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016

La 25 iulie 2016 societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2016 .

Societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” depunând recursul la 25 iulie 2016 a exercitat dreptul de atac cu omiterea termenului legal și recursul acesteia urmează a fi declarat inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Nu constituie temei de a considera data curgerii termenului de declarare a recursului faptul că la 21 iulie 2016 avocatul Carmanschi Vitalie a confirmat contra semnătură că a făcut cunoștință cu materialele pricinii și a primit copia deciziei instanței de apel (f.d. 139).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind

obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 10 alin. (3) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În favoarea concluziei enunțate se invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care consacră unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, securitatea raporturilor juridice (a se vedea hotărârea Pîrnău și alții vs. Moldova din 31 ianuarie 2012).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate a emis o hotărâre legală, iar argumentele invocate de avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, iar cererea de recurs declarată de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” este depusă cu omiterea termenului de declarare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de societatea cu răspundere limitată „Miriamplast&Co” și avocatul Staruș Denis în interesele Olenei Slyvka se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan